

Toimitus • Redaktio • Office

Asolantie 29 b, FI-01400 Vantaa
puh. 0400 578 901
toimitus@kemia-lehti.fi | www.kemia-lehti.fi
www.facebook.com/kemialehti

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Joutsen 040 577 8850
leena.joutsen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef
• Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 040 733 3485
taitto@kemia-lehti.fi

Sihtööri • Sekretärer • Secretary
Sanna Alajoki 050 336 5613
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements
ilmoitukset@kemia-lehti.fi

Myynti • Försäljning • Sales

Seija Kuoksa 040 933 1147
seija.kuoksa@kemia-lehti.fi
Jaana Koivisto 040 770 3043
jaana.koivisto@kemia-lehti.fi

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

puh. 03 4246 5370
tilaukset@kemia-lehti.fi

Osoitteenmuutokset / Kemian Seurojen jäsenet

Kemian Seurojen toimisto
puh. 010 425 6302
toimisto@kemianseura.fi

Tilaushinnat

Kotimaassa 105 euroa (kestotilaus 95 euroa),
muut maat 145 euroa
Koululle 49 euroa | www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 105 euro,
övrige länder 145 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 145
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 16

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst. direktör
• Managing Director
Leena Joutsen 040 577 8850
leena.joutsen@kemia-lehti.fi

Toimistopäällikkö • Kontorschef • Office Manager
Sanna Alajoki 050 336 5613
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto • Redaktionsråd

• Editorial Board

Johtaja Susanna Aaltonen, Kemianteollisuus ry
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, Terveysteknologian Liitto ry
Emer.prof. Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Toiminnanjohtaja Heleena Karrus, Kemian Seurat
Päätoimittaja Leena Joutsen, Kemia-Kemi
Tiedetoimittaja Sisko Loikkanen
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Emer.prof. Markku Räsänen, Helsingin yliopisto

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Keskivaino 5 000, erikoisnumeroilla
300–3 000 kpl:n lisäjakelu.

Forssa Print, Forssa 2018 | ISO 9002

Kemia-lehti on muuttanut.
Uusi osoittemme on
Asolantie 29 b, 01400 Vantaa.

Kunnes toisin todistetaan

Markku Joutsen

KALIFORNIALAINEN TUOMIOIS-TUIN määräsi elokuussa kemianyhtiö Monsanto maksamaan syöpäsairaalle työntekijälle yli 250 miljoonan euron korvaukset.

Valamiehistön mukaan miehen sairastumiseen imukudossyöpään vaikutti ratkaisevasti se, että hän oli työssään piha-alueiden hoitajana ruiskuttanut kymmeniä kertoja vuodessa glyfosaattia sisältänyttä kasvinsuojeluainetta.

Ennakkotapaus on polttoainetta tuhansille vastaaville vireillä oleville oikeusjutuille Monsantoa vastaan. Meneillään on juristien juhlat.

KAIKELLA KUNNIOITUKSELLE: Valamiehistöllä ei ole pätevyyttä arvioida tätä asiaa.

Vaarallisen DDT:n korvaajaksi kehitettyä glyfosaattia on käytetty 1970-luvulta lähtien kaikkialla maailmassa, myös Suomessa.

Väittely aineen turvallisuudesta otti uusia kierroksia vuonna 2015, kun WHO:n syöväntutkimusjärjestö IARC arvioi sen todennäköisesti syöpää aiheuttavaksi.

On syytä huomata, että IARC arvioi vain vaaraominaisuutta (hazard), ei riskiä. Järjestö ei ota kantaa määriin,

joista käyttäjä voi sairastua. Ominaisuus on neutraali määre – vaikei ”syöpävaarallinen” siltä kuulosta –, kun taas riskinarvioinnissa otetaan huomioon myös esimerkiksi annoksen ja altistuksen suuruus.

Emeritusprofessori Jouko Tuomisto avaa kiistaa *Skeptikko*-lehdessä. Kun kemikaaleja annetaan suurimpina annoksina, joita koe-eläimet sietävät, puolet kaikista – sekä synteettisistä että luonnonaineista – osoittautuu syöpävaaralliseksi.

Laboratoriossa eläimet kestävät glyfosaattia todella hyvin sekä kertaannoksina että pitkäaikaisesti. Paradoksaalisesti voisi sanoa, että glyfosaattia epäillä syöpävaaralliseksi, koska se on niin myrkytöntä.

KRITIIKKIÄ ON esitetty siitä, että glyfosaatti lisää halukkuutta viljellä sille vastustuskykyisiä geenimuokattuja kasveja. Aineen hyväksyttävyyttä haittaa myös skandaaleissa ryvetyneen Monsanto huono maine.

Nämä seikat eivät kuitenkaan kerro mitään glyfosaatin vaikutuksesta terveyteen.

Euroopan kemikaalivirasto Echa ja elintarviketurvallisuusvirasto Efsa ovat molemmat todenneet tutkimusnäytön nojalla, ettei glyfosaatin käyttö torjunta-aineena aiheuta syöpävaaraa. Ristiriitaa IARC:n kanssa ei ole, koska virastot arvioivat riskiä, IARC ominaisuutta.

EU:n komissio antoi viime marraskuussa glyfosaatin käytölle viiden vuoden jatkoluvan. Jäsenmaista 18 äänesti päätöksen puolesta, yhdeksän sitä vastaan.

Jos glyfosaatti kielletään, käsiin jää ongelma. Rikkakasvien torjuntaa tarvitaan, jotta maailmasta ei loppuisi ruoka. Korvaavaa myrkyttömämpää ainetta ei ole näköpiirissä.

Leena Joutsen